

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Комисия по околната среда и водите

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
вх.№ 653 - 11 - 10
дата 04 / 04 2016 г.

59

ОТНОСНО: Първо гласуване на Законопроект за концесиите, № 602-01-29, внесен от Министерски съвет на 9 юни 2016г.

14
59

На свое редовно заседание, проведено на 30.06.2016г., Комисията по околната среда и водите, разгледа на първо четене Законопроект за концесиите, № 602-01-29, внесен от Министерски съвет на 9 юни 2016г. и разпределен на Комисията по правни въпроси като водеща.

На заседанието присъстваха: от Министерски съвет-Marieta Nemska, директор „Икономическа и социална политика”, Mariana Slavkova и Georgi Yonchev – държавни експерти в същата дирекция; от МОСВ – Atanaska Nikolova, зам.-министр и Iwailo Petkov – парламентарен секретар; от Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България – Жана Величкова и Живко Антонов.

От името на вносителя законопроекта и мотивите за неговото внасяне бяха представени от Г. Йончев, който посочи, че с Директивата за концесиите на ниво ЕС е приета нова регламентация на концесионните договори, като за пръв път същата е уредена в самостоятелен акт. С нея се „надгражда“ досегашната уредба на материята за концесиите по отменената Директива 2004/18/EО, което обуславя различията между действащата национална нормативна уредба и новия режим на концесиите на общностно ниво. Анализът на законодателството, свързано с концесиите, показва слабости, които до голяма степен произтичат от наложилата се практика на концесия да се предоставят или природни ресурси (плажове, минерални води, подземни богатства), или съществуващи обекти на инфраструктурата. До момента не е предоставена нито една концесия за строителство за значим инфраструктурен обект, което означава че институтът на концесията не се използва ефективно за основното си предназначение – предоставяне на концесии за строителство, с последващо предоставяне и управление на услуги чрез обекта на концесията, съчетано с поемане от концесионера на строителния и на експлоатационния (оперативния) рисков. Анализът на изискванията на Директивата за концесиите и на съответствието на Закона за концесиите (ЗК) и на Закона за публично-частното партньорство (ЗПЧП) с нея налагат възприемане на подход за приемане на нов Закон за концесиите, който да обедини действащите ЗК и ЗПЧП. Законопроектът изменя редица закони, съдържащи разпоредби, свързани с концесии; терминологично уеднаквява текстовете; създава предпоставки за прилагане на новия Закон за концесиите. Законопроектът запазва установеното в националното законодателство правило за ограничаване на кръга на субектите, които може да възлагат концесии, обусловени от статута на собствеността. Във връзка с това концесии може да се възлагат не от всички публични органи, а само от министри и от кметове на общини. Относно възлагашите органи законопроектът запазва

трайно установения термин „концедент“, с който се назовава субектът, който извършва действията по възлагане на концесия (извършва подготвителните действия и организира провеждането на процедурата за определяне на концесионер), сключва концесионния договор и е страна по него. Ново законодателно решение е, че функциите на концедент се възлагат пряко на министрите и на кметовете на общини. Основното разграничение на концесиите е според техния предмет: за строителство; за услуги; за ползване на държавна и общинска собственост, като концесионният договор се сключва за срок, продължителността на който се определя чрез конкуренция в процедурата за възлагане на концесията чрез включването на срока като критерий за възлагане, като той не може да надвишава максималния срок, посочен в обявленето.

Със законопроекта се въвеждат допълнителни гаранции, които да предотвратят възможност за „вечна“ концесия, като когато определеният от концедента максимален срок за концесия за строителство или за концесия за услуги е равен или надвишава 50 години е необходимо разрешение на Народното събрание, а за общински концесии за строителство и концесии за услуги, при които определеният от концедента максимален срок е над 25 години - разрешение от общинския съвет. Възлагашите органи и възложителите винаги трябва да се съобразяват с принципите, заложени в чл. 3 от Директивата за концесиите: равнопоставеност, недискриминация и прозрачност.

Със законопроекта са определени три вида процедури, които са съобразени с практическата сложност на концесиите: открита процедура, състезателна процедура с договаряне и състезателен диалог. Въвеждат се всички изискуеми по Директивата за концесиите процедурни гаранции, като се осигуряват изискваните от Директивата правила за обявяване, прозрачност, недопускане на дискриминация и състезателност от страна на концедентите, както и изискването концедентът да осъществява както контрол, така и мониторинг за изпълнението на концесионния договор.

С предложения нов Закон за концесиите се цели привличане на частния капитал за изпълнение на строителство и услуги. Концесията е най-ефективната форма за осигуряване на недостигашите средства за публични инвестиции за строителство и за услуги, което е доказано в рамките на ЕС. С прилагането на новия Закон определените бюджетни средства за финансиране от държавата ще се изразходват значително по-ефективно чрез управлението им от икономически оператори при най-доброто съотношение качество-цена. С възлагането на т.н. „самофинансиращи се концесии“ ще се освободи значителен финансов ресурс от бюджета, който ще се пренасочи за финансиране на други неотложни публични нужди.

От прилагането на закона се очакват следните резултати: разширяване на възможностите за използване на концесията като форма на публично-частно партньорство за създаване на публични ресурси, блага и услуги при високо качество и ползи както за публичния и за частния сектор, така и за обществото като цяло; развитие на инфраструктурата и на услугите без или със минимално финансово участие на държавата/общините; създаване на възможност за използване на опита на частния сектор за постигането на ефективност и ефикасност при предоставянето на услуги от обществен интерес и внедряването

на иновации, свързани с повишаване на качеството и намаляване на цената на предоставяните услуги; повишаване на конкуренцията на вътрешния пазар чрез създадените допълнителни възможности за насьрчаване на частните инвестиции в строителството, поддържането и управлението на обекти на техническата и на социалната инфраструктура и в извършването на дейности от обществен интерес; постигане на дългосрочни ползи от концесията както в икономически, така и в обществен аспект.

Отношение по внесения законопроект взеха: г-жа Ж. Величкова, която представи становището на асоциацията, спиряйки се основно на предложения, свързани с минералните води (срок на концесии, възможност за удължаване, отпадане на текстове от Закона за водите и др.); н.п. Ч. Георгиев, относно финансово икономическите анализи и връзката с другите секторни закони, като поздрави вносителите за положения труд и обяви, че ще се въздържи при гласуването; н.п. Б. Великов, който обяви подкрепата си за законопроекта и посочи необходимостта от прецизиране и допълване на някои текстове за подобряване на законопроекта; н.п. Г. Божинов, който подчертва важността на закона, възможностите на публично-частното партньорство, връзката със секторните закони и др.; г-н Г. Йончев и г-жа М. Немска, които направиха коментари и дадоха отговори на поставените въпроси; г-жа А. Николова, която изказа становището на МОСВ и отговори на въпроси за концесии в защитени територии и концесии на минерални води; н.п. В. Лилков, относно концесиите на общините, н.п. Ст. Иванов, относно минералните води и н.п. М. Генов, който обяви че ще се въздържи при гласуването.

Зам.-председателят на комисията, н.п. Свilen Иванов обяви, че дискутирани и направени обосновани конкретни предложения могат да се предоставят на водещата комисия, която ще ги разгледа между първо и второ гласуване, като може да създаде и работна група за това.

След прекратяване на дискусиите и проведената процедура по гласуване, Комисията по околната среда и водите, с 10 гласа „за”, без „против” и 7 „въздържал се” подкрепи законопроекта и изрази следното

СТАНОВИЩЕ:

Предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за концесиите, № 602-01-29, внесен от Министерски съвет на 9 юни 2016 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Станислав Иванов